



Kenmerk: k08026ew-2

Dossiernummer: 08.0388

Utrecht, 30 september 2008

Betreft: pleitnota STAP vs. Bacardi

Geachte leden van de Commissie,

Waarom zou je als alcoholproducent stimulerende ingrediënten willen toevoegen aan een alcoholhoudend product, dat van zichzelf juist een verdovende werking heeft? Zou dit gedaan worden in een poging het verdovende effect van de alcohol op te heffen of te maskeren, zodat er meer alcohol kan worden gedronken?

### **Effect alcoholhoudende energiedrank**

Wat gebeurt er precies als je alcohol met energiedrank mixt? Uit verschillende wetenschappelijke onderzoeken is gebleken dat de toevoeging van stimulerende middelen zoals taurine en cafeïne aan alcoholhoudende drank er niet voor zorgt dat mensen beter reageren op objectief meetbare taken (bv. motoriek en visuele reactietijd)<sup>1,2</sup>. Je prestaties worden door de combinatie van alcohol + energiedrank dus niet beter dan na het drinken van alcohol alleen.

Subjectief hebben deze gebruikers echter wel het gevoel minder dronken te zijn.

Ander onderzoek wijst uit dat jongeren die regelmatig alcoholische energiedrankjes drinken een hogere alcoholconsumptie hebben (door het verminderde gevoel van dronkenschap) en ongeveer twee keer zo veel risico lopen op allerlei nadelige alcoholgerelateerde gevolgen, zoals letsel, aanranding en rijden onder invloed<sup>3</sup>.

De gebruikers van alcoholhoudende energiedrankjes gaan zichzelf en hun fysieke prestaties overschatten en het echte effect van de alcohol onderschatten.

**STAP (Stichting Alcoholpreventie)**

Postbus 8181  
3503 RD Utrecht

Bezoekadres  
Ravellaan 88  
3533 JP Utrecht

telefoon +31 (0)30 656 50 41  
fax +31 (0)30 656 50 43  
e-mail [stap@alcoholpreventie.nl](mailto:stap@alcoholpreventie.nl)

Postbanknummer 291302  
KvK Utrecht 41187238

## **Verpakking Eristoff Red Flash**

Enige tijd terug introduceerde Bacardi een nieuwe premix genaamd "Eristoff Red Flash". Deze premix bevat 7% alcohol en wordt op de verpakking omschreven als een zogenaamde "mix of flavoured vodka, taurine and caffeine".

Volgens Bacardi zou de RCC niet bevoegd zijn om over de klacht van STAP een uitspraak te doen. STAP gaat er vanuit dat de RCC echter wel bevoegd is een uitspraak te doen over de *verpakking* van het blikje Eristoff Red Flash. In een vergelijkbare zaak tegen Hooghoudt oordeelde de Commissie onlangs dat bepaalde tekst op de verpakking van het alcoholhoudende energiedrankje Royalty Red in strijd was met de RvA.

Dat STAP inderdaad via een persbericht, een brief aan het CBL en aan de Tweede Kamer aandacht heeft gevraagd voor de opkomst van alcoholhoudende energiedrankjes in Nederland, neemt niet weg dat de Commissie niet mag oordelen over de *verpakking* van Eristoff Red Flash. De Commissie is inderdaad niet bevoegd te oordelen over de toelaatbaarheid van het product zelf. Dit laat STAP over aan de Voedsel- en Warenautoriteit (VWA) die hiernaar een onderzoek heeft ingesteld.

De Commissie is wel bevoegd om te oordelen of de tekst op de verpakking voldoet aan de regels van de Nederlandse Reclame Code, in dit geval aan de regels uit artikel 8 over misleiding.

## **Artikel 8 NRC: Misleiding**

### *Artikel 8.2*

Volgens Bacardi zijn twee onderdelen uit de klacht van STAP tegenstrijdig aan elkaar omdat informatie niet tegelijkertijd onjuist kan zijn (art. 8.2) en kan ontbreken (art. 8.3). In de omschrijving van artikel 8.2 staat echter duidelijk vermeld dat het ook mag gaan over voor de gemiddelde consument 'onduidelijke of dubbelzinnige' informatie t.a.v. bijvoorbeeld de aard van het product en de voornaamste kenmerken van het product zoals risico's die eraan verbonden zitten.

STAP bepleit dat over de aard van het product Eristoff Red Flash en de risico's die eraan verbonden zitten onduidelijkheden kunnen bestaan voor de consument.

Zo zal de gemiddelde consument weten dat cafeïne en taurine oppeppende, stimulerende middelen zijn (cafeïne is een hoofdbestanddeel van koffie en beide middelen zitten in vrijwel alle energiedrankjes). Ook zal de gemiddelde consument weten dat alcohol een verdovende stof is en dat je er van in coma kunt raken als je er te veel van drinkt.

Het gegeven dat de stimulerende stoffen cafeïne en taurine zijn toegevoegd aan een Bacardi premix kan bij de consument vragen oproepen zoals:

- "Word ik dan fitter van dit middel?",

- “Zou ik minder moe worden als ik alcohol met cafeïne drink dan wanneer ik alleen alcohol zou drinken?”
- “Kan ik meer alcohol drinken als ik ter compensatie ook cafeïne en taurine binnenkrijg?”
- etc.

Het is goed voor te stellen dat de consument zich deze dingen zal afvragen maar hier geen antwoord op krijgt. De consument heeft recht op eerlijke consumenteninformatie, maar deze wordt hem onthouden.

### *Artikel 8.3*

Hetzelfde gaat op voor artikel 8.3 over omissie. Volgens de NRC is het niet toegestaan essentiële informatie die de gemiddelde consument nodig heeft om een geïnformeerd besluit over een transactie te maken verborgen te houden, of een op onduidelijke, onbegrijpelijke, dubbelzinnige wijze dan wel te laat te verstrekken.

De wetenschap heeft laten zien dat er risico's verbonden zitten aan het gebruik van alcohol gemixt met energiedrank. Het komt erop neer dat gebruikers zichzelf en hun fysieke prestaties gaan overschatten en het echte effect van de alcohol gaan onderschatten. Dit resulteert in overmatige consumptie en risico's zoals letsel, aanranding, rijden onder invloed etc.

Doordat de risico's die zijn verbonden aan het gebruik van alcoholhoudende energiedrankjes niet zijn vermeld, wordt de consument verkeerd voorgelicht. Deze doet wellicht een aankoop die hij/zij anders niet gedaan had bij volledige uiteenzetting van de feiten over deze drankjes.

U kunt zich voorstellen dat ouders die af en toe premixen voor hun kinderen kopen (we gaan hierbij uit van 16+) liever geen alcoholhoudende energiedrank kopen als blijkt dat hun kinderen daardoor nóg meer gaan drinken (omdat ze zich minder dronken voelen), met alle bijbehorende risico's als gevolg.

Op z'n minst zou STAP willen zien dat er waarschuwingen op de producten komen waaruit blijkt dat het drinken van een alcoholhoudende energiedrank het daadwerkelijke, verdovende effect van de alcohol niet te niet doet zoals wellicht wel doet vermoeden. STAP begrijpt dat het niet binnen de macht van de RCC ligt om het product als geheel te verbieden. Deze vraag ligt inmiddels bij de VWA.

### **Conclusie**

De alcoholindustrie speelt handig in op de populariteit van zowel premixen als energiedrankjes. Deze gecombineerde producten brengen echter extra risico's met zich mee. STAP verzoekt de Commissie uitspraak te doen over deze zaak waarbij zij de resultaten uit wetenschappelijk onderzoek in acht neemt met het oog op artikel 8 uit de NRC over misleiding en het recht op eerlijke consumenteninformatie.

Hoogachtend,

Dr. E. van den Wildenberg

Coordinator Monitoring Alcoholmarketing

*Bronnen:*

1. Ferreira, S. E., de Mello, M. T., Pompéia, S., & Souza-Formigoni, M. L. (2006). Effects of energy drink ingestion on alcohol intoxication. *Alcoholism: Clinical & Experimental Research*, 30, 598-605.
2. Ferreira, S. E., de Mello, M. T., Rossi, M.V., & Souza-Formigoni, M. L. (2004). Does an energy drink modify the effects of alcohol in a maximal effort test? *Alcoholism: Clinical & Experimental Research*, 28, 1408-1412.
3. O'Brien, M.C., McCoy, T.P., Rhodes, S.D., Wagoner, A., & Wolfson, M. (2008). Caffeinated cocktails: energy drink consumption, high-risk drinking and alcohol-related consequences among college students. *Academic Emergency Medicine*, 15, 453-460.